

Carmel Biarnès en la memòria

JOSEP GIRONÈS

Escriptor

A llarg i ample del proper cap de setmana s'organitza a Ascó la IV Jornada d'Estudis Locals i Territorials Carmel Biarnès, la qual tindrà, en aquesta ocasió, 'La petjada del Temple a la Ribera d'Ebre' com a gran protagonista.

La primera cosa que crida l'atenció d'aquestes jornades és que portin el nom d'una persona, un mèrit que cal atorgar a la rica, polièdrica i fructuosa personalitat d'en Carmel Biarnès, i també a la capacitat de l'Ajuntament d'Ascó i a la de la ciutadania per reconèixer una de les persones més sàvies d'aquestes terres.

Carmel Biarnès i Biarnès va néixer a Ascó l'any 1928. Fill d'una família relativament benestant, ja des de ben jove es dedicà a la recerca cultural i a les lletres, dues activitats al llarg dels anys el convertiren en un dels millors estudiosos de la Ribera d'Ebre. En l'apartat investigador, Carmel va ser una persona amb una gran capacitat per anotar, conservar i difondre les millors i més arrelades tradicions literàries i musicals del seu entorn més proper. També es dedicà a esbrinar el missatge que contenen les construccions i els objectes provinents del passat, els mateixos que l'ajudaren a escriure un seguit de llibres i a publicar diversos articles que plasmaven les seves troballes. En aquest aspecte, Jo-

sep Sánchez Cervelló, un dels historiadors de nivell mundial nascut a les contrades, assegura que Carmel li va ensenyar a llegir la història en el territori i en les pedres.

L'obra literària d'en Carmel és variada, per bé que té Ascó, la comarca de la Ribera d'Ebre i la història com a grans referents. Els seus llibres es poden trobar a la majoria de biblioteques, unes obres han estat un referent per a totes les persones que s'han interessat pel nostre passat històric. A tall d'exemple,

Els Moriscos a Catalunya (1981), *Guia d'Ascó* (1983), *El meu riu Ebre* (1985) i *La navegació fluvial per l'Ebre* (1987) són molt definidors de la seva forma d'entendre la cultura, alhora que la novel·la *La Creu de la Mitja Llu-*

na (1992) ens dona a entendre el seu tarannà conciliador, quan recull la història del Roget, un bon home a qui es privà de viure amb el seu amor per pugnes religioses.

També és considerable l'obra fotogràfica d'en Carmel, un seguit de documents gràfics aconseguits en les seves estades pels pobles del voltant, en els quals es mostra la capacitat de l'autor per reflectir costums i tradicions, notícies i esdeveniments. Igualment, les seves col·laboracions amb diferents mitjans

de la premsa escrita –el *Diari de Tarragona*, entre d'altres–, indiquen clarament la seva vocació de perpetuar la nostra història a partir de les lletres.

Quan afirmem que Carmel va tenir una existència polièdrica ho fem des del coneixement que suposa haver compartit amb ell algunes hores dedicades a l'anàlisi de documents, a la visita d'espais històrics i a la discussió sobre temes puntuals. També ens deixà compartir el plaer del descobriment i recuperació d'alguns objectes –els quals guardava i conservava curosament–, el seu delit per la música, per les tradicions i per la fotografia. A tall d'anècdota, vaig tenir el privilegi de poder tastar el vi perfectament conservat en una bóta de temps inconnegut, però força antic, una beguda que amb les explicacions d'en Carmel evocava l'art en la producció dels selectes i nobles vins propis de la zona.

Fins fa ben pocs anys, no era gaire comú a les nostres comarques honorar les persones més destacades de l'àmbit cultural, i més quan veníem d'un franquisme que només glorificava les persones ideològicament afins a la seva causa. Per això és important que Ascó valori com cal la figura d'en Carmel Biarnès. A poc a poc i a mesura que ens adonem que el camí del capitalisme resulta buit de contingut i aspre de transitar, descobrirem que la cultura ens ofereix un món ple de matèries, moltes de les quals ens ajuden a saber per què som com som i, fins i tot, a predir què ens espera l'endemà.

L'obra literària de Carmel Biarnès té Ascó i la comarca de la Ribera d'Ebre com a referents